

A terepbejárás során a Nyírbogát és Kisléta közötti szakaszon és a Nyírbogát Istvántanya közötti szakaszon egy-egy új lelőhelyet találtunk.

Fekete-rét (azonosító nélkül): Nyírbogáttól É-ra, a Nyírbogát–Kisléta közötti műúttól ÉK-re, a Fekete-rét határrészben, egy É–D-i irányú homokdomb és a Léta-Pócspetri-csatorna között helyezkedik el. A terepbejárás során egy megközelítőleg 60×100 m-es területen római császárkorra és Árpád-korra keltezhető telepnyomokat találtunk. A lelőhely kiterjedését DNY-i irányba, a terület fedettsége miatt (akácerdő) nem tudtuk vizsgálni.

Istvántanyától É-ra (azonosító nélkül): Nyírbogát és Istvántanya nevű településrésze között, a két településrészt összekötő műúttól K-re, az út és a Bogáti (IV/4-es) folyás között, egy megközelítőleg 220×100 m-es területen római császárkori és késő avar kori településnyomokat találtunk. A lelőhely egy É–D-i irányú homokdomb É-i lejtőjén helyezkedik el. A lelőhely kiterjedését K-i és Ny-i irányban a terület fedettsége (fejllett őszi gabona) miatt nem tudtuk vizsgálni.

MAGYAR CSABA

246. Nyíregyháza, Oros VII. (Oros, Nyírpazonyi leágazás) (KÖH 35112)

(Szabolcs-Szatmár-Bereg megye) **U, B, V, Szk, Lt, Sza**
Fent nevezett helyen, a Vezér utcában, 2014. március 18. és június 10. között feltárást folytattunk. Előzményként említjük, hogy kivonulásunkat megelőzően a megrendelő az adott telken már előzetesen eltávolíttatta a humuszt, így az objektumok egy részét biztosan el is pusztította.

A munka során megkutatott 120 jelenség közül 1 középső újkőkori, 6 kora bronzkori, 50 kora vaskori gödör és egy ház, 2 kelta gödör, 15 császárkori gödör, valamint 25 recens gödör. Ez utóbbiak jelenléte nem meglepő, hiszen a telken álló házat is csak a közelmúltban bontották el, ráadásul Oros egyik fő ütőere, a Vezér utca mentén fekszik.

A lelőhely neolitikum anyagának csúcsát egy bükk kultúrák töredék jelenti, de nagyon szép Nyírség-kultúrák kerámiát is találtunk. Itt is azt tapasztaltuk, hogy a környék más lelőhelyeihez hasonlóan (M3 Keleti elkerülő út 24., és Nyíregyháza-Oros, Üzleti Megapark) a jellegzetes, még késő bronzkori jegyeket mutató kerámia mellett, már vaskori tulajdonsággal bíró anyag (korongolt kerámia, csontfaragványok) mutatta ezt az átmeneti korszakot. Szép lelet egy gerezdelt, kis méretű agyag orsógomb. A jól iszapolt edények mellett, a kelta fazekasság jellemzői, a grafitos fazekak is szép számban kerültek elő. A császárkori településanyag szokványos, túlnyomórészt szürke, kisebb mennyiségben téglaszínű cserépanyaggal és nem túl sok állatsonttal képviseltette magát. Bacskai István fémdetektoros szakember is átvizsgálta a telket, és a néhány régészeti korú tárgy közül említésre érdemesnek bizonyult egy kettős, spirálbütykös korongpárral díszített bronz szíjelosztó(?), 2 szkíta nyílhegy, egy császárkori karperec, egy 2. századi római érme és egy kulcs töredéke.

A feltáráson részt vettek: Mester Andrea gyűjteménykezelő, Kiss László, Sipos Attila Csaba rajzoló, Vizler Csaba régész-technikus, Körösfői Zsolt, Toldi Zoltán, Tompa György régészek.

PINTYE GÁBOR

247. Nyíregyháza határa

(Szabolcs-Szatmár-Bereg megye) **Ő, B, Sza, Hu?, Ge?, Á, I**

A Nyíregyháza nyugati elkerülő 338-as sz. főút létesítésével kapcsolatban 2013–2014-ben az alábbi helyszíneken folytak próbafeltárások, a nyomvonalon É–D-i irányban haladva:

Felsőszima, 11. (KÖH 59088): Anyomvonal 10. és 11. lelőhelyi esetében a feltárássra kijelölt területet 2014. május 20-án vette át Istvánovits Eszter (JAM) Pappné Kurucz Katalintól (MNM NÖK), a lelőhelyek humuszolása még aznap megtörtént. A következő nap Toldi Zoltán végezte a feltárást, majd 2014. május 22-től Körösfői Zsolt folytatta. Május 26-án, hétfőn befejeződött a lelőhely feltárása. A kutatószondából kitermelt földet az árkok két oldalán deponáltuk. A humuszréteg változó vastagságának bizonyult: nagyjából fél méter és egy méter között.

A lelőhelyen hét objektumot tártunk fel. Egy újkori edényalj töredékét találtuk, így a lelőhely keltezésénél továbbra is a közhiteles nyilvántartásban ismertre hagyatkozhatunk. Az objektumok betöltése alapján annyi megállapítható volt, hogy azok feltehetőleg nem egy időhorizonthoz tartoznak. Az árkok, bár bizonyítani nem tudjuk, viszonylag magasan kerültek elő a jelenlegi járósínhez képest, emiatt (is) inkább újkoriaknak/jelenkoriaknak tartjuk, a környező termőföldek vízvezető árkai, csatornái lehettek. A geofizikai vizsgálatok által kimutatott gödröt megtaláltuk, ez feltehetőleg régészeti korú.

Felsőszima, Polyákbokortól ÉK-re, 10. (KÖH 59087): A lelőhelyen hét objektumot tártunk fel. Két állatsonttöredéket találtunk, így a lelőhely keltezése továbbra is kérdéses. Az objektumok betöltése alapján annyi megállapítható volt, hogy azok feltehetőleg nem egy időhorizonthoz tartoznak. Az árkok, bár bizonyítani nem tudjuk, viszonylag magasan kerültek elő a jelenlegi járósínhez képest, emiatt (is) inkább újkoriaknak/jelenkoriaknak tartjuk, a környező termőföldek vízvezető árkai, csatornái lehettek. A geofizikai vizsgálatok által kimutatott gödröt megtaláltuk, ez feltehetőleg régészeti korú.

A próbafeltárást szegényes régészeti „felhozatalában” legjelentősebb leletnek a 6. STR számú nagy méretű gödör jelentett, amelyet már a magnetométeres vizsgálatok is kimutattak. Keltezését nem sikerült megállapítanunk (egy darab állatsont került ki belőle), ahogyan funkcióját sem. Annak alapján, hogy a szélei felé a betöltés az oldalfal sárga, szűz talajától már nehezen különválaszthatónak bizonyult, s nagyobb, sárga rétegződések voltak megfigyelhetőek, hosszabb ideig állhatott nyitva és lassan töltődött fel.

A nyomvonal 10. és 11. lelőhelyei feltárástán résztvevő munkatársak: Istvánovits Eszter, Toldi Zoltán régészek, Bocz Péter és Vizler Csaba régésztechnikusok, Kiss László rajzoló, valamint Veszprémi László geodéta.

KÖRÖSFŐI ZSOLT

Felsőszima, Polyákbokortól DK-re, 5b. lelőhely (KÖH 34774): A nyomvonal 5b., 6. és 7. lelőhelyei próbafeltárást 2014. május 20. és június 16. között végeztük el.

A lelőhely Nyíregyházától Ny-ra, Polyákbokortól DK-re, a Nyíregyházáról Polyákbokorra vezető műúttól D-re helyezkedik el. A tervezett É–D-i irányba futó 338-as sz. főút nyomvonala a korábban terepbejárások⁵² alapján azonosított, meg-

52 RKM 2006, 250.